

Toekenning toelaatbaarheidsverklaringen regio Rijnmond (kaders, uitgangspunten en richtlijnen bekostigingscategorieën) Primair Onderwijs

Dit document is in gezamenlijkheid opgesteld door de samenwerkingsverbanden PO in de regio Rijnmond (+) met als doel de onderlinge verschillen tussen de samenwerkingsverbanden te verkleinen en toekenning van toelaatbaarheidsverklaringen inzichtelijk te maken voor belanghebbenden. Daar de werkwijze van de samenwerkingsverbanden verschilt kan elk samenwerkingsverband waar nodig hier een eigen specifieke invulling aan toevoegen.

Betrokken samenwerkingsverbanden:

- SWV Aan den IJssel
- SWV Riba
- SWV PPO Hoeksche Waard 28.04
- SWV PPO Rotterdam
- SWV Onderwijscollectief VPR
- SWV Onderwijs dat Past
- PPO Delflanden
- SWV SPOW

Goedgekeurd in bestuurlijk regio overleg SWV 07-01-2026.

Inhoudsopgave

- Kaders bij een aanvraag van een TLV
- Uitgangspunten bekostigingscategorieën TLV SO
- Grafische weergave
- Richtlijnen

Kaders bij een aanvraag van een TLV

- De onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling zijn leidend voor de beoordeling en toekenning van de tlv, de duur en de bekostigingscategorie en niet het aanbod van de school;¹
- Plaatsing in een specifieke groep is daarmee de afweging van een school en staat los van de tlv-bekostiging (zie ook voetnoot 1).
- Het Landelijk Doelgroepenmodel GO vormt de onderlegger voor de school bij de aanvraag².
- De vastgestelde toelaatbaarheidsrichtlijnen die hieronder zijn genoemd geven richting aan onze beoordeling van TLV-aanvragen; centraal blijft staan wat het best passend is voor de leerling.
- Voor alle tlv's geldt: de leerling is leerbaar binnen een schoolse context, dit betekent dat de leerling kan functioneren in een groep én instructies kan opvolgen (het onderwijsprogramma is leidend) / de verwachting is dat de leerling gebaat is bij een schoolse context om schoolse vaardigheden te ontwikkelen.
- Diagnostisch onderzoek kan ondersteunend zijn, maar is geen vereiste.

¹ Onderwijscollectief werkt naast de TLV's voor individuele leerlingen ook met groepsarrangementen voor het gespecialiseerd onderwijs. Dit wordt meegenomen in de afweging van de hoogte van de bekostigingscategorieën voor individuele leerlingen.

² Voor Onderwijscollectief geldt dat het doelgroepenmodel al wordt gebruikt in de werkwijze mbt TLV's SO, cluster 3. De implementatie in de werkwijze voor TLV's SO, cluster 4 moet nog plaatsvinden.

- De basisbekostiging en de aanvullende ondersteuningsbekostiging vallen onder de onderwijsbekostiging. Begeleiding die hoort bij de medische en/of persoonlijke verzorging valt onder de Jeugdwet en/of WLZ.
- Bij alle TLV-aanvragen wordt kritisch bekeken of afgifte van de TLV kansrijk is (en daarmee in het belang van het kind) Dit vraagt extra aandacht bij aanvragen voor leerlingen uit groep 7 en 8, met het oog op de overstap naar het voortgezet (gespecialiseerd) onderwijs.
- Wanneer een leerling klinische- of dagbehandeling volgt of op de wachtlijst staat voor behandeling wordt er in samenspraak met de school van inschrijving en de zorgaanbieder bekeken of een TLV aanvraag noodzakelijk is voor de leerling.

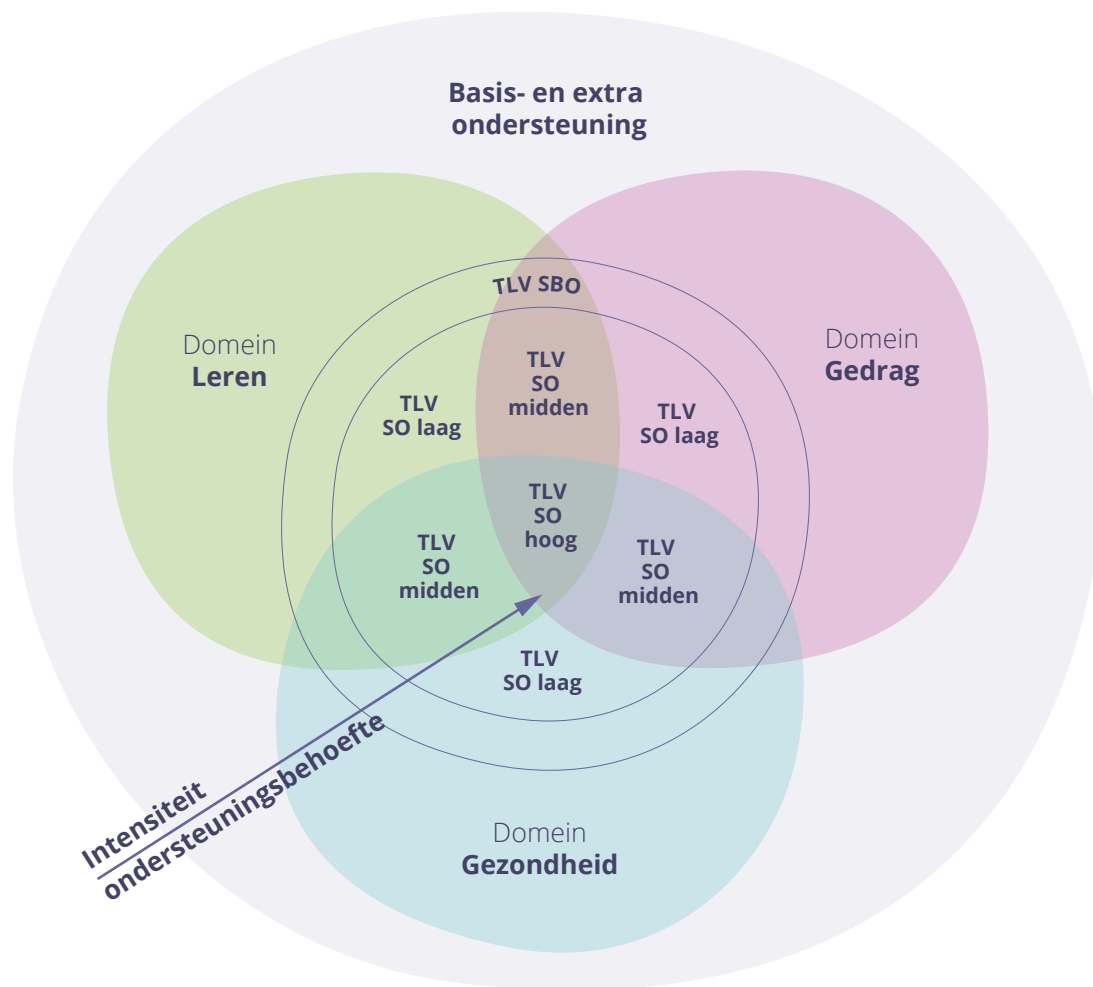
Uitgangspunten bekostigingscategorieën TLV SO

Bij een afgifte tlv SO wordt gekeken naar de bekostigingscategorie welke oploopt in zwaarte (1-laag, 2-midden en 3-hoog). Een combinatie van intensieve ondersteuningsbehoeften op verschillende domeinen waar gespecialiseerde ondersteuning nodig is, kan leiden tot een hogere categorie. In beginsel gelden hierbij de volgende uitgangspunten:

- Voor leerlingen binnen SO3 onderwijs zeer moeilijk lerend (zml) en langdurig ziek (lz) én het SO4 onderwijs is een bekostigingscategorie laag passend.
- Voor leerlingen met een lichamelijke beperking (lg) is een bekostigingscategorie midden passend. Echter, indien de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften minder groot of juist groter zijn dan kan hiervan worden afgeweken (zie ook voetnoot 1).
- Voor leerlingen met een (ernstige) meervoudige beperking (emb) is een bekostigingscategorie hoog passend.
- Bij minder dan 50% aanwezigheid op school wordt er altijd een bekostigingscategorie laag toegekend ongeacht het type SO waar de leerling voor wordt aangemeld.
- Indien uit de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften blijkt dat een andere bekostigingscategorie beter aansluit, dan kan hiervan onderbouwd gemotiveerd worden afgeweken.
- Bij toekenning van een categorie midden is het van belang aan te tonen waarom een categorie laag niet voldoende is, dit geldt ook voor categorie hoog t.o.v. midden.

Grafische weergave

Voor alle voorstellen geldt dat onderstaande grafische weergave ondersteunend kan zijn aan de bekostigingscategorieën.

Leren

Onder het domein leren vallen ondersteuningsbehoeften die gaan over leren, intensiteit en niveau van instructie, aanpassingen in verwerkingstijd, concreetheid van het onderwijsaanbod en groeps grootte, aanpassingen in de leeromgeving.

Gedrag

Onder het domein gedrag vallen ondersteuningsbehoeften rondom sociaal-emotionele ontwikkeling, executieve vaardigheden en communicatie. Bijvoorbeeld de mate van nabijheid en emotionele beschikbaarheid van volwassene t.b.v. veiligheid en begrenzing, mate van sturing in het aangaan en onderhouden van contacten, aansturing in werkhouding en taakspanne en niveau van communicatie, ondersteuning in het begrijpen en verwoorden van gevoelens en gedachten.

Gezondheid

Onder het domein gezondheid vallen ondersteuningsbehoeften die gaan over fysieke en praktische zelfredzaamheid, belastbaarheid en medische ondersteuning.

Richtlijnen

Speciaal basisonderwijs

Een toelaatbaarheidsverklaring voor plaatsing in het speciaal basisonderwijs (SBO) wordt aangevraagd indien er ondersteuning nodig is om de didactische ontwikkeling en/of sociaal-emotionele ontwikkeling te bevorderen.

De extra ondersteuning die op de basisschool is geboden heeft onvoldoende effect gehad. Er is sprake van een **regelmatige³/structurele** ondersteuningsbehoefte, die de basisondersteuning en extra ondersteuning in het reguliere basisonderwijs overstijgt op een of meer van onderstaande domeinen;

- leren en ontwikkelen inclusief de executieve functies;
- sociaal-emotionele ontwikkeling;
- communicatie;
- fysieke situatie;
- medische situatie;
- combinatie van bovenstaande.

³ Uit LDGM onderlegger ondersteuningsbehoeften algemeen: De leerling functioneert in een relatief kleine groep, waarbij regelmatig extra ondersteuning wordt geboden gedurende een les/activiteit, zowel individueel als in subgroep. De begeleider is beschikbaar op het moment dat de leerling het vraagt of op initiatief van de begeleider.

Speciaal onderwijs

Bekostigingscategorie 1-laag

Een toelaatbaarheidsverklaring voor plaatsing in het SO wordt aangevraagd indien er sprake is van behoefte aan **voortdurende⁴ en specialistische ondersteuning** op **één of twee** van de volgende gebieden;

- leren en ontwikkelen inclusief de executieve functies
- sociaal-emotionele ontwikkeling;
- communicatie;
- fysieke situatie;
- medische situatie;

SO3 zml: Zeer moeilijk lerende kinderen met een (licht/matige) verstandelijke beperking in combinatie met een beperking in het adaptief functioneren. Leerroute 3 en 4 van het Landelijk Doelgroepenmodel GO.

SO3 lz: Langdurig zieke leerlingen met een zeer geringe zelfredzaamheid en leerlingen met ernstige problemen rondom gezondheid die de leerling belemmert in de schoolse ontwikkeling. De leerling is afhankelijk van (para)medische behandelingen en hulpmiddelen en/of (ver)zorg- en verpleeghandelingen zoals blijkt uit medische verslaglegging.

Leerroute 4 tm7 van het Landelijk Doelgroepenmodel GO.

SO4: Leerlingen met ernstige gedragsproblemen, ontwikkelingsproblemen of psychische problemen.

Leerroute 4 tm 7 van het Landelijk Doelgroepenmodel GO.

⁴ Uit LDGM onderlegger ondersteuningsbehoeften algemeen: De leerling functioneert in een kleine groep en wordt individueel of in een subgroep voortdurend begeleid. Er is altijd een begeleider in de ruimte voor de leerling beschikbaar.

Bekostigingscategorie 2-midden

Indien er een toelaatbaarheidsverklaring met bekostigingscategorie SO midden nodig is, is er veelal sprake behoefte aan **intensieve**⁵ en specialistische ondersteuning op tenminste **twee** van de volgende gebieden;

- leren en ontwikkelen inclusief de executieve functies
- sociaal-emotionele ontwikkeling;
- communicatie;
- fysieke situatie;
- medische situatie.

Het aanbod van het SO sluit aan bij de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte(n) van de leerling, echter deze leerling heeft naast de reguliere ondersteuning die vanuit het SO verwacht mag worden intensieve extra ondersteuning nodig.

De leerling heeft behoefte aan praktische ondersteuning van anderen (afhankelijkheid van derden) bij algemene dagelijkse levensverrichtingen en/of aangepaste voorzieningen in het schoolgebouw zoals blijkt uit medische verslaglegging.

Leerroute 2 tm 4 van het Landelijk Doelgroepenmodel GO of er is sprake van een zichtbare discrepantie tussen de cognitieve, fysieke en/of executieve mogelijkheden.

⁵ Uit LDGM onderlegger ondersteuningsbehoeften algemeen: De leerling kan op elk moment van de dag rekenen op intensieve begeleiding, individueel gericht of in een zeer kleine groep. Er is altijd (en direct) een begeleider in de nabijheid van de leerling beschikbaar, die betrouwbaar en voorspelbaar is.

Bekostigingscategorie 3-hoog

Er is sprake is van behoefte aan **intensieve tot zeer intensieve**⁶ en specialistische ondersteuning op tenminste **drie** van de volgende gebieden;

- leren en ontwikkelen inclusief de executieve functies;
- sociaal-emotionele ontwikkeling;
- communicatie;
- fysieke situatie;
- medische situatie.

Deze bekostiging is passend bij leerlingen met ernstig meervoudige beperkingen (emb). Landelijk zijn voor deze leerlingen richtlijnen opgesteld. Ernstig meervoudig beperkte leerlingen zijn leerlingen met een combinatie van een (zeer) ernstige verstandelijke beperking (IQ tot 35), een lichamelijke beperking en bijkomende stoornissen⁷. en/of

Leerroute 1 en 2 van het Landelijk Doelgroepenmodel GO, waarbij er sprake is van een zichtbare discrepantie tussen de cognitieve, fysieke en/of executieve mogelijkheden.

⁶ Uit LDGM onderlegger ondersteuningsbehoeften algemeen: De leerling heeft structureel zeer intensieve ondersteuningsbehoeften de hele dag door. De leerling heeft een begeleider nodig die beschikbaar is en continuïteit biedt, waarbij de individueel benadering centraal staat ook binnen de zeer kleine groep.

⁷ <https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwijssectoren/speciaal-onderwijs/wet-en-regelgeving/bekostiging-emb>